

Taxon *Bergenia ciliata*

Název taxonu	Bergenia ciliata
Vědecký název taxonu	Bergenia ciliata
Jména autorů, kteří taxon p...	(Haw.) Stemb.
Odrůda	‘Patricia Furness’
Český název	badan brvitý (bergénie brvitá)
Synonyma (zahradnický pou..	Bergenia thysanodes (Lindl.) Schneid.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. ciliata
Nadřazená kategorie	Bergenia

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše, Cirkumboreální oblast a Iránsko-turanská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Kašmíru do Nepálu

Zařazení

Fytocenologický původ	petrofyt, felofyt- skály a suťoviště mezi 2000 - 2800 m n.m.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě polštářovitá trvalka s robustními růžicemi, asi 0.2 m (za květu cca 0.3 m) vysoká
Kořen	adventivní, ze silných, kompaktně větvených oddenků
Výhony	plazivé oddenky, silné a masité, spirálně olistěné, s hnědopurpurovými zbytky starých listů na nodech
Listy	obvejčitě okrouhlé se srdčitými bázemi, kožovité, brvitě chlupaté, přes 0.1 m široké, celokrajné, v zimě zatahující (často až po odkvětu rašící), řapíky krátké, pýřité
Květenství	zprvu kompaktně stažené, později latnatě rozvolněné vijany na silných stoncích
Květy	oboupohlavné, synsepalní (kalichy zpravidla žláznatě chlupaté) a choripetalní s nehetnatými květními plátky, pětičetné, diplostemonické, purpurové nebo růžové
Plody	dvouchlopnové tobolky bez okrasné hodnoty

Semena	početná, velmi drobná, drobně bradavičnatá, hnědá
Možnost záměny taxonu (+..	příbuzné druhy v sekci Ciliatae mají listy vesměs lysé, toliko s brvitými a hrubě zubatými (B. stracheyi Engl.) i celistvými (B. emeiensis Wu & Pan, B. pacumbis Wu & Pan) okraji; s poslední je ale B. ciliata (Haw.) Stemb. někdy spojována
Dlouhověkost	nepříliš dlouhověká
Doba rašení - poznámka	listy jsou často vyvíjeny až po odkvetu

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Doba kvetení - poznámka	v himálajských údolích do května

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -20°C (USDA)
Faktor vody	mesofyt
Faktor půdy	propustná, dobře drenážovaná, nepříliš vysychavá zhruba z pětiny objemu jílovitá a další pětiny objemu organická složka, pH 5.4-7.0
Faktor půdy - poznámka	přízpůsobivá, v domovině zpravidla na silikátových podkladech

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	PD - Porost dřevin, KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů) a A - Alpinum
Choroby a škůdci	Oddenky B. ciliata vykazují fungicidní účinky, rostliny přesto trpí řadou askomycet (Hendersonia, Taphrina, Rhizoctonia, Phytophthora, Phoma, Colletotrichum); ze škůdců lalokonosci (Otiorynchus), mûry (Orgyia, Acronicta), listová háďátka (Aphelenchoides a Ditylenchus)
Doporučený spon pro výsad..	8-12 rostlin na m2

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Osní řízky, Dělení trsů, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	dělení trsů v červenci a srpnu - oddělky se 2-3 výhony; oddenkové řízky - dopěstování v 10 cm hrnkách pod sklem; výsevy: stratifikované osivo (čtyři - šest týdnů 2°C) klíčí na světle při 22°C do čtyř týdnů, po osmi týdnech lze přepichovat přímo do

	mezihrnků
Mezihrnky	8 cm (především u generativně množených rostlin)
Konečné hrnky	ve školkách zpravidla 10-16 cm kontejnery
Retardace	ne
Květní tvorba	exaktní data chybí, pravděpodobně dormantní typ květní indukce, nutná je vernalizace
Doba kultivace	kvetení schopné 10-14 měsíců staré vernalizované rostliny
Odrůdy	několik málo odrůd s bledě růžovými květy a listy hustě ('Wilton', 'Dumbo') anebo jen spoře ('Patricia Furness') pýřitými

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [C 1: záhon vpravo od hlavního vchodu / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C](#)
- [SK 1 a: záhon nejbliž zadního vchodu do... / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony](#)
- [Z 1: záhon 1 / ZF - Z - Akademická zahrada](#)

Ostatní

Odkazy

- Yeo P.F. (1970): A revision of the genus *Bergenia* Moench. Kew Bulletin 20 (2): 113-148. - Pan J.T. (1988). A conspectus of the genus *Bergenia* Moench. Acta Phytotaxonomica Sinica 26 (2): 120-129.- Uher J. (2011): Bergénie. Zahradnictví 9 (5):38-41.

Grafické přílohy

